

Много е рано още за насъ да търсиме слава, а повече да гледаме за потрѣбата и ползата си: да бждеме като мъдритѣ градинари, които не само домашнитѣ растения разсаждатъ, но и чуждостраннитѣ садѣтъ, стига само да се хващатъ и съ плодоветѣ и хубостѣта си да заслужѣтъ отгледваніето.

Ами народността? — Нѣма да загини, мили приятели! Ще останеме български народъ, до когато упазиме езика си чистъ и точенъ. Времето ни дава матеріята за образованието, не е тя въ нашитѣ рѣцѣ и все едно е дали я изнавъримъ или отъ другаде я приемимъ: работата е, какъ ще си я присвоиме и каква форма ще ѝ дадемъ. Въ езика е и народността ни. Нѣма краснорѣчие, нѣма словѣсностъ безъ чистота на езика. Развалата на езика е развала на народността ни и начало на паданіето ѝ. Споредъ това не е за вреда на народността залѣганіето и труда на сѣзи, които най-скѣпнитѣ драгоценности на чуждостраннитѣ литератури принасятъ въ общото наше скривалище и които обличатъ чуждата мъдростъ съ чисти български думи, но онѣзи ни вредѣтъ, които съ незнаеніето си и съ неумѣното си мъдрувание ги развалятъ.

Какъ да се превожда? — Превожданіето така малко може отъ правила да се научи както и списванието. Но пакъ нищо на свѣта добро не се прави безъ правила, макаръ тѣ нивга да не сѣ били написани. Води ся и трѣбува да се води и преводача отъ нѣкои правила, макаръ той и много тъмно да ги познава, и ако знае нѣкои добри примѣри отъ превода, ако осѣща живо истината, красотата и нравственната доброта, що се намиратъ въ оригинала, ако има природна дарба и при това потрѣбното съвършено зпаяние на двата езика, самичакъ той най-добрь ше си направи правила и ако не е въ състояние да ги направи не ще ги научи отъ никаква учебна книга. Самата работа е учителка на работника. Коего говори Плиний (Epist. VII. 9) за превожданіето на латински, можеме ние напълно да потвърдимъ за превожданіето на български. Съ такова упражненіе ще познаемъ наистина по добрь свойствата и красотата на думитѣ, ще научимъ много фигури и способности за говореніе, нѣкаква си сила въ разтълкуваніето и изясненіята на мислитѣ и съ това